

GÖSTERMEYE BAĞLI EDEBÎ METİNLER (TİYATRO)

Test - 01

Tiyatro ve Tiyatro Türleri • Temel Tiyatro Terimleri - I

DERS UYGULAMA
Föyleri

1. I. Her türlü şakaya, imaya, kaba ve bayağı söze yer verme
II. Öldürme veya yaralama gibi olayları sahnede sergileme
III. Oyun kişisi olarak toplumun her tabakasından insana yer verme
IV. Zaman, yer ve olay birliğine dayanan üç birlik kuralına uyma
V. Konu olarak günlük hayatta her an karşılaşılabilecek türden bir olay seçme

**Numaralanmış cümlelerden hangisi trajedi ve kome-
dinin ortak özelliklerinden biridir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Anadolu'da modern tiyatro öncesinde geleneksel Türk tiyatrosu egemendi. ----, ----, ----, ---- gibi türlere ayrılan geleneksel Türk tiyatrosu, Tanzimat sonrasında da bir süre devam etmiş; değişen hayat şartlarıyla birlikte yerini modern tiyatroya bırakmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) köy seyirlik oyunları B) dram
C) meddah D) orta oyunu
E) Karagöz

3. (I) Tiyatro oyunlarında olayların geçtiği çevreye, mekân (yer) denir. (II) Oyundaki asıl yük oyuncularla olduğundan önemli bir işlev üstlenmeyen mekân, genellikle standart bir özellik gösterir. (III) Dekorsa oyunun geçtiği yeri canlandırmak için mekânda kullanılan ışık, eşya gibi araçların tümüdür. (IV) Oyuncunun dekor gereği kullandığı eşyalar ve aksesuarlarla efekt ve ışık gibi uygulamalar mekânı tamamlayan unsurlardır. (V) Bu unsurlar; yazar, yönetmen, yapımcı, oyuncu, tasarımcı ve teknik ekibin iş birliği ile gerçekleşir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **LA FLECHE:** — Bu cimrilerin topunun birden canı cehenneme!

HARPAGON: — Kimin canı cehenneme dedin?

LA FLECHE: — Cimrilerin.

HARPAGON: — Kimmiş o cimriler?

LA FLECHE: — Korkunç, aşağılık kişiler!

HARPAGON: — Kimmiş onlar?

LA FLECHE: — Siz ne diye alınıyorsunuz canım?

HARPAGON: — Ne diye alınırsam alınırım.

LA FLECHE: — Size mi söyledim sandınız?

HARPAGON: — Ne sanırsam sanırım! Sen kime cimri diyorsun, onu söyle bana.

LA FLECHE: — Kime mi diyorum? .. Külahıma diyorum.

HARPAGON: — Külahım ağzına tıkarım ben senin.

LA FLECHE: — Cimrilere beddua etmek de mi yok?

HARPAGON: — Var., var; ama benim karşımda dırlanma yok, anladın mı? Yüzsüz herif! Kes sesini!

Dil ve içerik özelliklerinden hareketle bu metnin ---- örneği olduğu söylenebilir. Bu türün en önemli temsilcilerinden birinin de ---- sanatçı ---- olduğu kabul edilir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) komedi - Fransız - Moliere
B) trajedi - Rus - Corneille
C) dram - İngiliz - Shakespeare
D) komedi - Fransız - Platus
E) dram - İngiliz - Gogol

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tiyatro terimleri ile ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) Oyuncunun sahnede dekor gereği kullandığı eşyalara "aksesuar" denir.
- B) Konuşması olmayan veya konuşması az olan rolleri oynayan kişiye "figüran" denir.
- C) Sahne gerisinde oyuncuların hazırlandıkları ve sahne sıralarını bekledikleri yere "kulis" denir.
- D) Anlatmak istediklerini dans ve hareketlerle yansıtan sözsüz oyunlara "tirat" denir.
- E) Perde gerisinde unutulmuş sözleri fısıldayarak oyunculara hatırlatan görevliye "suflör" denir.

6. (I) Kişilerin ve toplumun aksayan yönlerini güldürücü öğelerle iç içe yansıtan tiyatro türüdür. (II) Korkaklık, cimrilik, dalkavukluk gibi huy ve davranışlar abartılarak seyirciyi güldürürken düşündürmek amaçlanır. (III) Konular günlük yaşamdan alınır. (IV) Kahramanlar, halk arasından seçilmiş kimselerdir. (V) Kaba şakalara ve söz oyunlarına pek yer verilmez.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde komedi ile ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. ---- komedisi: Günlük yaşamda her zaman rastlanabilecek insan kusurlarını belli tiplerden hareketle konu edinen komedi türüdür.
- II. ---- komedisi: Bazı gelenekleri eleştirel bir tutumla yansıtan komedi türüdür.
- III. ---- komedisi: Olayları seyircide merak uyandıracak şekilde düzenleyen, güldürmekten başka bir amaç gözetmeyen komedi türüdür.

Numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Töre - Karakter - Entrika
- B) Entrika - Töre - Karakter
- C) Karakter - Töre - Entrika
- D) Entrika - Karakter - Töre
- E) Karakter - Entrika - Töre

8. Aşağıdakilerden hangisi "dram"ın özelliklerinden biri değildir?

- A) Konularını millî tarihten, günlük yaşamdan alması
- B) Hayatı hem acıklı hem gülünç yönleriyle yansıtmaması
- C) Hem şiir hem de düzyazıyla yazılabilmesi
- D) Kahramanların toplumun her tabakasından olması
- E) Erdem ve ahlak gibi duyguları ön plana çıkarması

9. **GAZETECİ** — Demek, yarın sabaha kadar buradayız ha? Yapma yahu... (Makasçı elektriği yakar.) İyi, bak, burada telefon varmış. Şuradan ilçeye bir telefon etsek, bir taksi çağırırsak olmaz mı?

MAKASÇI — Zaten iki taksi var beyim ama bu saatte kimse gelmez buraya. Yol çok bozuk. Hava da karlayacağı benziyor. Ama bugün ekspres günü. Bakarsın, yolcu getiren olur, onlarla dönersin. Ya da çiftlikten bir traktör falan gelir.

GAZETECİ — İstanbul ekspresi, değil mi? Kaçta oluyor burda?

MAKASÇI — (Kolundaki saate bakar.) On dokuz on birde gelmesi gerek.

Bu parçayla ilgili,

- I. Zaman ögesine değinilmiştir.
- II. Bir trajediden alınmıştır.
- III. Sade bir dil ile yazılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

1065592

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Dramla ilgili,

- I. İlk örneklerini İngiliz sanatçı William Shakespeare vermiştir.
- II. İlkelerini XIX. yüzyılda Fransız sanatçısı Victor Hugo belirlemiştir.
- III. Klasisizme tepki olarak doğan romantizm akımıyla ortaya çıkmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Tiyatronun yapı unsurlarından çatışmayla ilgili,

- I. Dramatik örgünün gelişmesinde basamakları ortaya çıkaran, kişiler arasındaki iç ve dış mücadeleler, anlaşmazlıklardır.
- II. Karşıt duygu, düşünce ve isteklerin; kişilik özelliklerinin bir arada sergilenmesi ile ortaya çıkar.
- III. Sosyal statü, ekonomik durum, psikolojik yapı, eğitim ve kültür gibi unsurlardaki keskin farklılıklarla kendini belli eder.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. I. Bir tiyatro metninde baş oyun kişinin ya da önemli kişilerin yönelişlerini başlatıp bitiren kesime "sahne" denir.
- II. Tiyatro oyunlarında tek kişinin kendi kendine konuşmasına (dışa verilen iç sese) "monolog" denir.
- III. Tiyatro için oyun ve oyuncu seçmeye yardım eden, malzemelerin hazırlanmasına danışmanlık yapan kimseye "dramaturg" denir.
- IV. Bir tiyatro oyuncusunun hafızasında olan ve oynadığı rollerin listesine "replik" denir.
- V. Oyunun geçtiği yeri canlandırmak için kullanılan ışık, eşya gibi araçların tümüne de "aksesuar" denir.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde bilgi yanlış vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) IV ve V

4. Aşağıdakilerden hangisi tragedyanın özelliklerinden değildir?

- A) Konusunu mitolojiden ya da seçkin kesimin hayatlarından alır.
- B) Seyircinin kötü duygu ve düşüncelerden arınması amaçlanır.
- C) Üç birlik kuralı söz konusu değildir.
- D) Kaba sözlere sahnede yer verilmez.
- E) Koro ve diyalog bölümlerinden oluşur.

5.

I. Grup	II. Grup
I. Şinasi	• Venedik Taciri • Gülünç Kibarlar • Şair Evlenmesi • Eşek Arıları
II. Gogol	
III. Moliere	
IV. Aristophanes	
V. Shakespeare	

Bu tabloda I. grupta verilen sanatçılarla II. grupta verilen eserler eşleştirildiğinde numaralanmış sanatçılardan hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıda verilen açıklamalardan hangisi ayrıca içindeki terimle ilişkilendirilemez?

- A) Tiyatroda rol gereği giyilen kıyafetlerin genel adı. (Kostüm)
- B) Oyunun geçtiği yeri canlandırmak için kullanılan ışık, eşya gibi araçların tümü. (Dekor)
- C) Oyunculukta iç yaşamı belirginleştiren baş, el, kol hareketleri. (Mizansen)
- D) Kahramanları cin, peri, dev gibi hayalî varlıklar olan tiyatro eseri. (Feeri)
- E) Yabancı dilde yazılmış bir eseri, yerli adlar ile yerli yaşama uydurarak çevirme, uyarlama. (Adaptasyon)

7. Anlatmaya bağlı edebî metinlerin (roman, hikâye vb.) temelini oluşturan yapı unsurları olay örgüsü, şahıs kadrosu, zaman ve mekân tiyatro sanatı için de aynı öneme sahiptir. Ancak roman ve hikâyenin vazgeçilmez ögesi olan ---- tiyatrodan yoktur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) diyalog B) sahne C) tema
D) anlatıcı E) dekor

8. *Gözlerimi Kapatırım Vazifemi Yaparım*, Haldun Taner tarafından yazılmış bir oyundur. Oyunda II. Meşrutiyet'ten 1960'ların sonuna kadarki Türkiye Cumhuriyeti yakın tarihindeki toplumsal değişimler, Vicdani ve Efraz adlı iki karakterin yaşam hikâyeleri aracılığıyla anlatılır.

Bu parçada tiyatro yapıtlarının;

- I. zaman,
II. kişi,
III. mekân,
IV. dramatik örgü,
V. çatışma

yapı unsurlarından hangilerine ait bir açıklama vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

9. I. Korkunç ve acıklı olaylar sahnede gösterilir.
II. Her türlü konuşmaya sahnede yer verilir.
III. Kahramanları; tanrılar, krallar ve soylu kişilerdir.

Komediyle ilgili numaralanmış yargıların "Doğru (D)–Yanlış (Y)" değerlendirmesi aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III
A)	D	Y	D
B)	Y	D	D
C)	D	D	Y
D)	Y	Y	D
E)	D	Y	Y

10. (I) Tiyatro oyunlarında yer (mekân) unsuru, olayların geçtiği çevredir. (II) Canlandırılan olaylar, yaşandığı zamana ve çevreye uygun bir dekor ile sahnede yansıtılır. (III) Oyunun geçtiği yeri canlandırmak için kullanılan ışık, eşya gibi araçların tümü dekoru oluşturur. (IV) Oyuncunun dekor gereği kullandığı türlü eşyalar, dekora yardımcı sahne eşyaları olan aksesuarlar da mekânı tamamlayan öğelerdir. (V) Tiyatrodan ileti oyuncular tarafından doğrudan seyirciye aktarıldığından dekorun bir işlevi yoktur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Bir tiyatro oyununda oyuncuların, sözü karşısındakine bırakırken söyleyeceği son söze ----, oyunda kişilerin birbirlerine karşı söylediği uzun soluklu, coşkulu sözler ---- adı verilir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) replik – tirat
B) monolog – mizansen
C) diyalog – tirat
D) monolog – diyalog
E) monolog – sufle

1065593

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Tiyatroda oyun esnasında metin dışı, o an akla geldiği gibi hareket etme, doğaçlama söz söylemeye ----; oyunun sergilendiği alana ----; oyunun büyük bölümlerinden her birine ----; oyuncunun, sözü karşısındakine bırakırken söyleyeceği son söze ---- denir.

Aşağıdaki terimlerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlerden birine getirilemez?

- A) tuluat B) kulis C) sahne
D) perde E) replik

2. Tiyatronun yapı unsurları ile ilgili,

- I. Tiyatro metinlerindeki olay örgüsünün adı dramatik örgüdür.
II. Tiyatroda canlandırılan olayların gerçekleştiği süreye zaman denir.
III. Oyunlardaki anlayış ya da değerlerin karşı karşıya gelmesi çatışmayı doğurur.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Aşağıdaki terimlerden hangisi tiyatroyla ilgili değildir?

- A) Dramatik örgü
B) Çatışma
C) Bakış açısı
D) Dekor
E) Mekân

4. Aşağıdakilerden hangisi komedinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Kahramanların halk kesiminden kimseler olması
B) Üç birlik kuralına uyulması
C) Kaba şakalara, söz oyunlarına yer verilmesi
D) Beş perdeden oluşup aralıksız oynanması
E) Konularını tarih ve mitolojiden alması

5. Aşağıdakilerin hangisinde tiyatroyla ilgili bir bilgi yanlıştır?

- A) Trajedinin en önemli temsilcileri eski Yunan edebiyatında Aristophanes ve XVII. yüzyıl Fransız edebiyatında Moliere'dir.
B) Dram türü XVIII. yüzyılda klasisizme tepki olarak doğan romantizm akımıyla ortaya çıkmıştır.
C) Tiyatro metninde olaylar; kronolojik zaman, düğümünden başlatılan zaman, sonuçtan başlatılan zaman ve düzensiz zamanlardan biri ile sıralanabilir.
D) İlk örneklerini İngiliz sanatçı William Shakespeare'in verdiği dramın ilkelerini XIX. yüzyıl Fransız sanatçı Victor Hugo belirlemiştir.
E) Tiyatro metinlerinde oyunda yer alacak kadro, metnin başında "Kişiler" başlığı altında listelenir.

6. Tiyatro terimleriyle ilgili aşağıdaki tanımlardan hangisi yanlıştır?

- A) Makyaj: Oyuncunun rolüne uygun olarak yüze şekil verme, yüzü boyama işlemi.
B) Sahne: Oyunda baş oyun kişinin ya da önemli kişilerin yönelişlerini başlatıp bitiren kesim.
C) Kulis: Sahne gerisinde oyuncuların oyuna hazırlandıkları ve sahneye çıkmayı bekledikleri yer.
D) Pantomim: Düşünceleri ve duyguları jest, mimik ve danslarla yansıtmayı amaçlayan sözsüz oyun.
E) Replik: Perde gerisinde oyunu metinden takip eden ve unutulmuş sözleri fısıldayarak oyunculara hatırlatan görevli.

7. Tiyatroyla ilgili,

- I. Modern tiyatronun temeli antik Latin edebiyatına dayanır.
II. Dram türündeki oyunlarda üç birlik kuralına uyulur.
III. Entrika komedilerinde insanların eksik ve gülünç yanlışları anlatılır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. Dramla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Acıklı ve güldürücü olayları bir bütün olarak verebilmesi
- B) Aynı kişinin hem iyilik hem de kötülük vasıflarına sahip olabilmesi
- C) Kahramanların toplumun her kesiminden insanlar olabilmesi
- D) Konu sınırlandırması yapmadan günlük veya tarihî her olayı işleyebilmesi.
- E) Perde sayısının yazarın tercihinine bağlı olarak değişmesi

9. **TARIK:** Safiye!...

SAFİYE: Efendim?

TARIK: Nasıl diyeyim? Bir kaza olmuş da yanımızdaki garajda. Çalışanlardan birinin kaburgaları kırılmıştı. Üç beş ay çalışamayacakmış.

SAFİYE: Ne var bunda?

TARIK: Dün karısına vermek için para topladılar bizden. Hepimizden.

SAFİYE: İyi ya.

TARIK: Bir gün... Mesela diyorum. Benim de kafam patlasa ya da ne bileyim, hastalansam...

SAFİYE: (Dikkatli, şefkatli) Sana bir şey olmaz.

TARIK: (Sesi yükselir) Ama nasıl para verdiğimizizi biliyorum ben. Sadaka vermekten beter bu, anlıyor musun?

SAFİYE: Eeeee?

TARIK: Ya benim için de para toptasalar aydan aya. Bir kere toptasalar yeter be!... İnsan kahrından ölür.

SAFİYE: (Realist) Sen kaç para verdin?

TARIK: On lira.

Bu metinle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Seçkin bir dil ve üslup gözetilerek yazılmıştır.
- B) Oyuncuların hareketleri parantez içinde gösterilmiştir.
- C) Olaylar dramatik örgüyü oluşturacak türdendir.
- D) Kişilerin konuşmaları diyaloglar hâlinde aktarılmıştır.
- E) Kahramanları günlük hayatta rastlanacak kimselerdir.

10. **KORO**

Korkma, korkma!

Gelenler dostların,

Çala kanat ulaştım bu kayalığa,

Babamı zorla razı ettim,

Ve rüzgârlar kaptı getirdi beni.

Demir balyoz gümbürtüleri

Mağaramın dibine kadar geldi.

Utanıp arlanmayı bir yana bıraktım,

Ve yalınayak

Uçageldim bu kanatlı arabayla.

PROMETHEUS

Ah! Ah!

Bereketli Tethys'ün çocukları

Okeanos'un kızları, uyku bilmez akışıyla

Koca dünyayı dolanıp duran

Okeanos babanın kızları!

Bakın, görün beni perçinleyen zincirleri

Dil ve içerik özelliklerinden hareketle aşağıdakilerden hangisinin bu metnin alındığı tiyatro türünün özelliklerinden biri olduğu söylenemez?

- A) İzleyicide acıma, korku, heyecan gibi duygular uyandı-
rarak ruhu tutkulardan arındırma amacı güder.
- B) İnsanların sevgi ve acıma duygularını güçlendirerek
onları kötülüklerden uzak tutmak esastır.
- C) Temelleri XVII. yy.da Fransa'da atılmış olup Moliere
ve Shakespeare tarafından kurallara bağlanmıştır.
- D) Öldürme, yaralama gibi olaylar sahnede canlandırıl-
maz; sahne gerisinden seyirciye duyurulur.
- E) Kahramanlar; tanrılar, yarı tanrılar, tanrıçalar, krallar
ve soylulardır. Sıradan insanlara yer verilmez.

1065594

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Aşağıdakilerden hangisi Karagöz, meddah ve orta oyunu gibi seyirlik halk oyunlarının ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Göze ve kulağa seslenmeleri
- B) Güldürü ögesine yer vermeleri
- C) Ağız taklitlerinden yararlanmaları
- D) Tek kişilik gösteri olmaları
- E) Sözlü tiyatro örneği olmaları

2. (I) Karagöz ve orta oyunu gibi geleneksel Türk tiyatrolarının kendilerine özgü terimleri vardır. (II) Orta oyunu, sahne olarak kabul edilen ve etrafı seyircilerle çevrilmiş açık bir alanda oynanır ve bu alana "palanga" denir. (III) Karagöz ise "hayalî" adı verilen kişiler tarafından "küşteri meydanı" diye anılan bir perdede oynatılır. (IV) Orta oyununda dekor denilebilecek başlıca iki nesne vardır: Birincisi ev olarak kullanılan yeni dünya adı verilen paravan, ikincisi iş yeri olarak kullanılan ve "dükkân" adı verilen kafestir. (V) İki oyun da daha önceden hazırlanmış metinlere dayanır, bu yüzden de prova gerektirir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Aşağıdakilerin hangisi Karagöz oyununun özelliklerinden biri değildir?

- A) Ağırlıklı olarak mizahi unsurlar taşıma
- B) Müziği önemli bir unsur olarak kullanma
- C) Usta-çırak geleneği içinde sürdürülme
- D) Tiplerin aynı kişi tarafından seslendirilmesi
- E) Değişik ağız ve ses taklitlerine dayanma

- 4. I. Giriş
- II. Muhavere
- III. Döşeme
- IV. Fasil
- V. Bitiş

Numaralandırılmış sözcüklerden hangisi orta oyununun bölümlerinden biri değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. HACİVAT — Dinle, şu karşıda bir kuru dal, dala konmuş kırk kartal, kartal kalkar dal tartar, dal kalkar kartal tartar. Anladın mı?

KARAGÖZ — Ha, anladım. Bu iş kartalın başında mı Hacivat?

HACİVAT — Öyle ya birader, dikkat etsene: Bir kuru dala kırk kartal konmuş; kartal kalkar, dal tartar, dal tartar, kartal kalkar... Anladın mı?

KARAGÖZ — Nasıl anlamam? Kartal tarıt ratar apt tar tar tarr...

HACİVAT — Anlaşıldı, bu tekerlemeye senin dilin dönüyor.

KARAGÖZ — (Tokat atar) – Vay idare fitili, mum bacaklı adam! Hani ya şekerleme?

HACİVAT — Aman birader, senin bu işlere aklın erik değil.

KARAGÖZ — Benimki erik değil muşmula ama seninki de turşuluk patlıcan mı?

HACİVAT — Vay echel-i cühelâ.

KARAGÖZ — Kim doldurdu o taze reçeli çuvala?

Bu parçadan hareketle Karagöz oyunuyla ilgili;

- I. bir tür kukla oyunu olduğu,
- II. karşılıklı konuşmalara dayandığı,
- III. güldürü unsurlarına yer verildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Karagöz oyununun giriş bölümünde bir semai ve perde gazeli okunur.
- B) Muhavere bölümünde Karagöz ile Hacivat arasındaki karşılıklı konuşmalar yer alır.
- C) Oyunun asıl bölümü olan fasılda yardımcı kişiler de oyuna dâhil olurlar.
- D) Bitiş kısmında Karagöz sahnededir ve kusurları için seyirciden özür diler.
- E) Dua bölümünde Hacivat sahneye çıkar ve izleyicilere iyi dileklerde bulunur.

7. Tuluat, tekerlemelerin ilk cümlesiyle başlar. Pişekâr'ın soruları, Kavuklu'nun bu sorulara karşılık vermesi tuluatı zenginleştirir. Soruların yanıtları, şaşırtmacaları seyirciyi güldürür. Pişekâr ile Kavuklu, bu şaşırtmacalarda kullandıkları cinaslı, kinayeli söz sanatlarının her türlü ile seyircinin takdirini kazanırlar. Bu oyunun vazgeçilmez diğer tipleri de Zenne, Laz, Arnavut, Kayserili, Yahudi gibi tiplerdir.

Bu parçada sözü edilen geleneksel Türk tiyatrosu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meddah
B) Karagöz
C) Köy seyirlik oyunları
D) Orta oyunu
E) Kukla

8. Tek kişilik geleneksel Türk tiyatrosudur. Oyuncu, bir metne bağlı değildir, söyleyeceklerini doğaçlama olarak ifade eder. Oyuncunun kullandığı asa ve mendil oyunun başlıca aksesuarlarıdır.

Bu parçada tanıtılan oyunun türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dram
B) Meddah
C) Orta oyunu
D) Karagöz
E) Opera

9. I. Toplumun geleneksel beğeni ve zevkini, yaşama biçimini yansıtması
II. Özel olarak hazırlanmış sahneye ve profesyonel kostümlere sahip olmaması
III. Karagöz ve orta oyununda kullanılan tiplere yer verilmesi
IV. Genellikle yılın veya mevsimin değişimine bağlı olarak oynanması
V. Sözlü edebiyat geleneğinin devamı olarak anonim nitelikler sergilemesi

Numaralanmış özelliklerin hangisinde köy seyirlik oyunları ile ilgili bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

10. Aşağıdakilerden hangisi Karagöz ile orta oyununun ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Palanga adlı bir sahnede sergilenir.
B) Değişik çevre ve uluslardan insanlar vardır.
C) Giriş, muhavere, fasıl, bitiş bölümlerinden oluşur.
D) Oyunun önceden hazırlanmış bir metni yoktur.
E) Karşılıklı konuşmalara, şive taklitlerine dayanır.

11. **PIŞEKÂR:** — Anlayamadım? Biraz vaka karışır gibi oldu. Doğru anlat birader, şimdi aslan ağzından çıkan merkebin kulaklarından bahsederken iş, birdenbire sille tokada döndü ve karıştı. Anlayamadım. Yine mi çıldırdın da tokladılar?

KAVUKLU: — Hayır birader, hayır. Uykumdan dar sıçradım, diyorum.

PIŞEKÂR: — Ben de onu anlayamadım.

KAVUKLU: — Anlayamayacak bir şey yok. Hanım rüya görmüş suratımı tokatladı; ben de uykudan uyandım.

PIŞEKÂR: — Eyvah, anlattıkların rüya mıydı?

KAVUKLU: — Dedim ya, sen ya bunamışsın veyahut aptallaşmışsın. Be yahu, katır kadar merkep küçücük aslan ağzından içeri kaçır mı? İnsan bunu hakikaten görse rüya gördüğüne hükmeder yahut hayalet der.

PIŞEKÂR: — (Pastavla kavuğuna vurarak) Hay Allah iyiliğini versin. Şu rüyayı sahi gibi dinlettin.

Orta oyununda bu diyaloglardan sonra geçilen bölüm aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) Muhavere
B) Arzbar
C) Tekerleme
D) Fasıl
E) Bitiş

1065595

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1	11
2	12
3	13
4	14
5	15
6	16
7	17
8	18
9	19
10	20

1. Aşağıdakilerden hangisi meddah oyunlarının özelliklerinden biri değildir?

- A) Belirli bir metne bağlı olmadan oynanma
- B) Mizahi öğelere yer verme
- C) Göze ve kulağa hitap etme
- D) Halk diline bağlı kalma
- E) Birden fazla kişi tarafından sergilenme

2. Ömer Efendi, kahvede arkadaşına nasıl askerlikten kıdem aldığını anlatmaktadır:

- Tilafon etmişler, fırganın garargâhına vardım. Gumandan begin çadırına girdim. Temennayı çaktım.
- Neğören Ömer Efendi, dedi.
- Sen neğören beğem, dedim.
- Seni imtihan edecez, gıdemine goycaz, dedi.
- Goyun beğem, dedim. Çadırın direğinde dürülü hartayı indirdi, masanın üstüne yaydı.
- Bu ne ki, dedi.
- Hartadır beğem.
- Ya şu gördüğün uzun, kızgıl çızgılar ne ki, dedi.
- Huduttur beğem, dedim.
- Ee, eşk olsun Ömer Efendi sağa, dedi. Ya şu mavi boyalı gısım nedir, dedi.
- Dengizdir beğem, dedim.
- Ya şurası nire, dedi.
- Paris'tir, beğem, dedim.
- İstanbul'dan Paris'e ne kadar vakitte geden, dedi.
- Eşeğinen dört saatte varırık, emma yolda bir ahbab çıkar, gayfe mayfe ısmarlar, beş saatte giderim, dedim.
- Eşk olsun Ömer Efendi sağa, dedi; galktı ağnımdan şapadanak öptü. Beni gıdemime goydular.

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ağız taklitlerine başvurulmuştur.
- B) Dramatik örgü diyaloglarla kurulmuştur.
- C) Konusunu günlük bir olaydan almıştır.
- D) Orta oyunundan alınmıştır.
- E) Güldürü unsurlarından yararlanılmıştır.

3. Aşağıdakilerin hangisinde Karagöz oyunu ile ilgili yanlış bir bilgi vardır?

- A) Oyunda tef çalan, taklitlerin şarkılarını söyleyen kişiye küşteri denir.
- B) Doğu ülkelerine özgü bir sanat niteliği sergiler.
- C) Asıl konu "fasıl" bölümünde işlenir.
- D) Mizah, Karagöz'le Hacivat arasındaki yanlış anlaşılmalardan doğar.
- E) Hacivat; bilge geçinen, ağzı iyi laf yapan bir tiptir.

4. Aşağıdakilerden hangisi Karagöz oyununun kişilerinden biri değildir?

- A) Çelebi
- B) Tiryaki
- C) Beberuhi
- D) Kavuklu
- E) Hacivat

5. Geleneksel Türk tiyatrosu ile ilgili,

- I. Güldürü, şive taklitleri, yanlış anlaşılmalara dayanan mizahi öğeler söz konusudur.
- II. Dekor, makyaj gibi unsurlar ön plandadır ve gerçeğe uygun verilir.
- III. Bir metne bağlı olmaksızın doğaçlama oynanan oyunlardır.

yargılarından hangileri doğru değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerin hangisinde Karagöz oyunundaki tiplerle ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) Çelebi: Malı mülkü olan, zengin, mirasyedi bir tiptir.
- B) Zenne: Karagöz oyunundaki kadın tipidir.
- C) Tiryaki: Bir elinde kama diğer elinde şişeye sahneye gelen bir kabadayıdır.
- D) Beberuhi: Altıkolaç lakabıyla anılan, cüce, yaygaracı bir tiptir.
- E) Matiz: Çingene dilinde sarhoş demektir, sürekli sarhoş gezen belalı bir tiptir.

7. **HACİVAT:** (Gelir.) Vay, Karagöz'üm, maşallah! Efendim, vakt-i şerifler hayırlar olsun!

KARAGÖZ: Hı?

HACİVAT: Vakt-i şerifler hayırlar olsun!

KARAGÖZ: Senin de silsileni tavşanlar boğsun! (Vurur.)

HACİVAT: Aman, Karagöz'üm, bendeniz şuraya gelirken güzel güzel gazeller okuyarak geldim. Sen bana vuruyorsun.

KARAGÖZ: Ben de öyle yaptım.

HACİVAT: Sen ne yaptın?

KARAGÖZ: Ben de tencereyi okuttum geldim.

HACİVAT: A birader, tencere okur mu?

KARAGÖZ: Kazan okur da tencere okumaz mı?

HACİVAT: A birader, bunun mektebi nerde?

KARAGÖZ: Beyazıt'ta, Kazancılarıçı'nda.

HACİVAT: Efendim, ustaları, kalfaları?

KARAGÖZ: Hepsi orda dururlar, tikitak tikitak tikitak tiki-tak...

HACİVAT: Karagöz'üm, öyle değil. Yani bendeniz şuraya gelirken, güzel güzel semâi okuyarak geldim.

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu parçanın Karagöz oyununun hangi bölümünden alındığı söylenebilir?

- A) Muhavere B) Fasil
C) Giriş D) Mukaddime
E) Tekerleme

8. I. Pişekâr'la Kavuklu'nun konuşmaları iki bölümdür. Birinci bölüm, iki tanıdığın sohbeti; ikinci bölüm, tekerlemedir. Bu bölümde Kavuklu, başından geçmiş garip bir macerayı anlatır; bölümün sonunda ise bunun bir rüya olduğu anlaşılır.
- II. Zurnanın Pişekâr havası ile gelen Pişekâr, zurnacı ile kısa bir konuşma yapar. Sonra zurna, Kavuklu havasını çalar; Kavuklu ile Kavuklu-arkası (cüce) konuşarak sahneye gelir.
- III. Asıl olayın konu edildiği fasıl bölümüdür. Bu fasıllardan pek çoğu, konuları bakımından Karagöz fasılları ile ortaktır.

Numaralanmış bölümlerin orta oyunundaki oluş sırası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - II - III B) I - III - II C) II - I - III
D) II - III - I E) III - II - I

9. (I) Meddah, tiyatronun bütün kişilerini varlığında birleştirilen bir aktördür. (II) Palanga adı verilen bir yerde oturarak bir hikâyeyi başından sonuna kadar yalın bir dille anlatır. (III) Yalnız konuşturduğu kişilerin ağızlarını değil, çeşitli hayvan ve doğa seslerini de taklit eden meddahın iki aracı vardır. (IV) Bunlardan biri omzuna attığı ya da boynuna doladığı mendili, diğeri ise sopasıdır. (V) Sopa; döşemeye çeşitli sesler çıkarmak için kullanılan bir araç olduğu gibi onun sazı, süpürgesi, tüfeği yerine de geçerken mendil de çeşitli başörtülerini, başlıkları taklit etmeye yarar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Karagöz oyunu, Hacivat'ın bir semai okuyarak sahneye gelmesiyle başlar. (II) Ardından Karagöz ile Hacivat arasındaki karşılıklı konuşmaların yer aldığı bölüm gelir. (III) Bu bölüm, Karagöz ve Hacivat'ın birbirlerini yanlış anlamaları üzerine dayanır. (IV) Güldürü unsurunun yer aldığı bölüme fasıl denir. (V) Bu bölümden sonra olayın konu edildiği, oyuna adını veren bölüme geçilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1065596

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. **HACİVAT** — Hoş geldin sevgili Karagöz'üm!
KARAGÖZ — Hoş bulduk kel kafalı kara üzüm!
HACİVAT — Nereden gelip nereye gidiyorsun bakalım?
KARAGÖZ — Bir yere gittiğim yok da oğlumla kaç saattir okuma yazma çalıştık. Biraz gezeyim dedim.
HACİVAT — Tabii, iyi yaptın efendim, kafan balon olmuştur.
KARAGÖZ — Hay hay, kafam balon oldu da uçmasın diye boynuma yapıştırdım.
HACİVAT — Hemen yanlış anlama yani uzun zaman ders çalışmaktan kafan şişmiştir.
KARAGÖZ — Kafam pişti de soğutmaya çıktım.
HACİVAT — Allah iyiliğini versin! Neyse çalışmalar iyi gidiyor mu?
KARAGÖZ — Hem de nasıl iyi gidiyor, bilemezsin Hacı Cavcav! Sen söyle de müdür benim ilkokul diploma-mı hazırlasın.
HACİVAT — Efendim sen hele hepsini iyi öğren de diploma işi kolay.
KARAGÖZ — Şey, okuma yazma öğrenirsem diploma başka ne işime yarayacak?
HACİVAT — Bak mesela artık mühre lüzum kalmayacak.
KARAGÖZ — Yerine kimse bakmayacak mı?
HACİVAT — Kimin yerine Karagöz'üm?
KARAGÖZ — “Artık müdüre lüzum kalmayacak.” dedin ya!

Bu parçadan hareketle Karagöz'le ilgili,

- Yanlış anlamalara dayalı güldürü öğelerine yer verir.
- Dekor, sahne, kostüm, ışık gibi unsurlar gerektirmez.
- Oyunların yazılı bir metni yoktur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. **Aşağıdakilerden hangisi orta oyunu ile ilgili bir kavram değildir?**

- A) küşteri B) zuhuri
C) kol oyunu D) yeni dünya
E) palanga

3. **Meddah oyunu ile ilgili,**

- Çeşitli ağızların yanında farklı hayvanların ve cansız nesnelerin sesleri de taklit edilir.
- Amaç, sadece güldürmek değildir; izleyicide merak, acıma, korku gibi duygular da uyandırılır.
- Oyunun sonunda “Sürçü lisan ettikse affola!” biçiminde kalıp ifadeler yer verilir.

yargılarının “Doğru (D)-Yanlış (Y)” değerlendirmesi aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III
A)	D	Y	D
B)	D	D	Y
C)	Y	Y	D
D)	Y	D	D
E)	D	D	D

4. **Meddahla ilgili aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?**

- A) Taklit ve hikâye etme, anlatıcının ana rollerindendir.
B) Mendil, baston, bazen de iskemle temel aksesuarlardır.
C) “Tek adamli tiyatro” olarak da adlandırılmıştır.
D) Gösteri meddahın bir perde gazeli okumasıyla başlar.
E) Günümüzde “stand up” olarak adlandırılan türe benzer.

5. ---- — Ooof, hay hak!
 Diyelim bu gece de Mevla'm işimizi rast getire.
 Yar bana bir eğlence medet!
 Kande varsa aşk-ı biçare cananın arar.
 Dert ile bimar olan elbette derman arar.
 Aman bana bir eğlence yar hey!
 ---- — Hah! Yakaladım kerata.
 ---- — Aman birader. Ne yapıyorsun?
 ---- — Ne yapacağım, seni pataklıyorum köftehor!

Geleneksel Türk tiyatrosundan alınan bu parçada konuşan tipler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Hacivat – Karagöz – Karagöz – Hacivat
 B) Karagöz – Hacivat – Karagöz – Hacivat
 C) Hacivat – Karagöz – Hacivat – Karagöz
 D) Pişekâr – Kavuklu – Kavuklu – Pişekâr
 E) Kavuklu – Pişekâr – Kavuklu – Pişekâr

6. I. Yazılı metnin olmadığı, doğaçlama biçimindeki gölge oyunudur.
 II. Deve derisinden yapılan figürlerin ince bir perde arkasından canlandırılmasıdır.
 III. Oyunun sergilendiği sahneye “küşteri meydanı” adı verilmektedir.
 IV. Sırasıyla giriş, fasıl, muhavare ve bitiş bölümlerinden oluşur.
 V. Oyunun sergilenmesini hayalî adlı temel oynatıcı ve ona yardım eden yordak üstlenir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde Karagöz oyunu ile ilgili bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Orta oyunu ile ilgili,

- I. “Kol oyunu”, “meydan oyunu” ve “zuhuri” gibi isimlendirmeleri vardır.
 II. Seyircilerin çevrelediği palanga adlı boş bir alanda oynanır.
 III. Kavuklu gölge oyunundaki Hacivat'ı, Pişekâr ise Karagöz'ü andırır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) II ve III E) I, II ve III

8. I. Genellikle yılın veya mevsimin değişimine bağlı olarak oynanan oyunlardır.
 II. Taklit yeteneği kuvvetli, oyun kabiliyeti olan her yaştan kişi oyuna katılabilir.
 III. Köy meydanlarında, kahvede veya kışın köy odalarında oynanır.
 IV. Kostümler ve makyaj gerçeğe uygundur ve sabit dekorları bulunur.
 V. Geleneksel Türk tiyatrosundaki diğer türlerden daha amatördür.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde köy seyirlik oyunları ile ilgili bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Oyunun başkışileri arasındaki diyaloglara dayanır. Hem Karagöz'de hem de orta oyununda görülür. Başkışilerin sözcükler üzerinden düelloya kalkışması biçiminde de tanımlanabilir. En çok ustalık gerektiren bölümdür.

Bu parçada özellikleri verilen bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitiş B) Muhavere
 C) Fasıl D) Mukaddime
 E) Dua

1065597

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Yabancı dil bildiğinden döneminde önemli bir yere sahiptir. Tiyatro sahnesinde en uygun konuşma dilinin uygulayıcısıdır. Komedi yazmaya yatkın kişiliği, mizahtaki yeteneği de oldukça önemlidir. Başlıca oyunları arasında *Ayyar Hamza*, *Misafir-i İstiskal* ve *Kokona Yatıyor* sayılabilir.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
B) Recaizade Mahmut Ekrem
C) Abdülhak Hamit
D) Direktör Ali Bey
E) Ahmet Vefik Paşa

2. (I) Anadolu sahasında Tanzimat Dönemi'ne kadar geleneksel Türk tiyatrosu yaygındı. (II) Bunlar; Karagöz, orta oyunu, meddah, köy seyirlik oyunları ve kukla gibi türlerdi. (III) Tanzimat Dönemi'nde Avrupa'dan alınan diğer pek çok tür gibi modern tiyatro da hem Türk insanın hayatına hem de Türk edebiyatına girdi. (IV) Batı edebiyatından, özellikle Fransız sanatçıların eserlerinden çok sayıda çeviriler ve adaptasyonlar yapıldı. (V) Bu dönem sanatçılarından Şinasi'nin kaleme aldığı *Şair Evlenmesi* adlı eser, sahnelenen ilk Türk tiyatrosu olarak kayıtlara geçti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) İlk tiyatro uyarlamalarını Ahmet Vefik Paşa, Fransız sanatçı Moliere'den yapmıştır.
B) Sahnelenen ilk tiyatro eseri, Namık Kemal'in *Celaled-din Harzemşah* adlı oyunudur.
C) Batılı anlamdaki ilk tiyatro eseri Şinasi'nin *Şair Evlenmesi*'dir.
D) Heceyle yazılan ilk manzum tiyatro eseri, Abdülhak Hamit Tarhan'ın *Nesteren* adlı oyunudur.
E) Aruzla yazılan ilk manzum tiyatro eseri, Abdülhak Hamit Tarhan'ın *Eşber* adlı oyunudur.

4. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi tiyatrosunun özelliklerinden biri olamaz?

- A) İşlenen konular aile, gelenekler ve vatan sevgisidir.
B) Dramda romantizm, komedide klasisizmin etkileri görülür.
C) Birinci dönemde tiyatro, halkı eğitmek için kullanılmıştır.
D) İkinci dönemde üslup olarak konuşma diline yakın bir dil kullanılır.
E) Namık Kemal, tiyatroyu halkı eğitmede bir araç olarak görür.

5. Okunmak için yazdığı manzum ve mensur tiyatro eserleriyle tanınan Tanzimat sanatçısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdülhak Hamit Tarhan
B) Recaizade Mahmut Ekrem
C) Samipaşazade Sezai
D) Nabizade Nâzım
E) Muallim Naci

6. İlk oyunları *Türk Kızı* ve *Köprülüler*'dir. Konusunu daha çok Osmanlı tarihinden alan oyunlarında çeşitli dönemlerdeki sosyal hayat, töreler, batıl inançlar mizahi bir eleştirel tavırla sahneye aktarılmıştır. *Aynaroz Kadısı*, *Bir Kavuk Devrildi* oyunları Muhsin Ertuğrul tarafından filme alınmıştır. *İstanbul Efendisi* adlı oyunu, 18. yüzyıl Osmanlı sosyal hayatından kesitler sunmuştur. *Macun Hokkası* adlı eserinde geleneksel Türk tiyatrosunu çok belirgin şekilde kullanmıştır. Bu oyunun karakterleri, Hacivat ve Karagöz'dür. Cumhuriyet Dönemi'nde kendisine asıl ün kazandıran *Fermanlı Deli Hazretleri*'ni ve onun ardından *Pazartesi Perşembe* ve *Selma* oyunlarını yazmıştır.

Bu parçada hakkında bilgi verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Musahipzade Celâl
B) Şahabettin Süleyman
C) Tahsin Nahit
D) İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci
E) Reşat Nuri Güntekin

7. Tanzimat sanatçılarından olan yazarın Türk tiyatrosunun oluşmasında büyük katkıları vardır. Özellikle Moliere'den yaptığı çevirilerle tanınan yazarın halk diline, yerli ağız-lara başvurması, sahnelenen eserlerinin halk tarafından sevilmesini sağlamıştır. Yazarın en önemli hizmetlerinden biri de Bursa'da kendi adıyla tiyatro açarak tiyatroyu Ana-dolu'ya tanıtmaya çalışmıştır. Moliere'den yaptığı *Zor Nikâh*, *Zoraki Tabib* gibi çeviriler çok sevilmiştir.

Bu parçada sözü edilen Tanzimat sanatçısı aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) İbrahim Şinasi
B) Şemsettin Sami
C) Ahmet Vefik Paşa
D) Ahmet Mithat Efendi
E) Samipaşazade Sezai

8. **İslam Bey:** — Bey o nasıl lakırdı? Hiç devlet kalesini göz-den çıkarır mı? Serdar ne yapsın? Düşman çok asker az. Onlar bizim gayretimize güveniyorlar da tertiplerini bozmuyorlar. Keşke göğsüme birinci dokunan kurşun canımı alaydı da sizden bu sözleri işitmeyeydim.

Sıtkı Bey: — Oğlum ben kalenin teslimini düşünmüyorum, kurtarmaya bir çare arıyorum. Kaleyi teslim etmek isteyen, seninle müzakere etmez a!

İslam Bey: — Kurtarmaya çare... Kavga ederiz... Ölü-rüz... Teslim... Vesselam.

Sıtkı Bey: — Kaleyi kurtarmaya daha güzel bir çare var. Gerçekten ölecek adam ister.

İslâm Bey: — Ben daha ölmedim.

Sıtkı Bey: — Ölmedin, ama hastasın.

İçerik özelliklerinden hareketle bu metinle ilgili,

- I. *Vatan yahut Silistre* adlı oyundan alınmıştır.
II. Millî Edebiyat Dönemi'nde yazılmıştır.
III. Toplumsal bilinç uyandırma amacı gütmektedir.

belirlemelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

9. **Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat tiyatrosunun özel-liklerinden değildir?**

- A) I. dönem sanatçıları, tiyatroyu "faydalı bir eğlence" ola-rak görmüşlerdir.
B) I. dönem sanatçıları, oynanmak için değil, okunmak için eserler vermişlerdir.
C) I. dönemde tiyatro dili halkın diliyken II. dönemde süslü bir dil kullanılmaya başlanmıştır.
D) II. dönem sanatçıları sosyal fayda anlayışından uzak-laşarak bireysel konulara eğilmişlerdir.
E) Genellikle romantizmin etkisiyle dram türünde oyunlar yazılmıştır.

10. **Servetifünun Dönemi tiyatrosuyla ilgili,**

- I. Halit Ziya, *Kâbus* adlı bir dram yazmış, Fransızcadan *Fûruzan* ve *Fare* adlı oyunları Türkçeye uyarlamıştır.
II. Mehmet Rauf'un kaleme aldığı *Pençe*, *Cidal* ve *Diken* gibi oyunlar teknik yönden zayıf kalmıştır.
III. Şahabettin Süleyman; *Kirli Çamaşırlar*, *Çürük Temel*, *Kayseri Gülleri*, *Ahirette Bir Gün* oyunlarında yanlış evlilikler başta olmak üzere sosyal konuları işlemiştir.

yargılardan hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

1065598

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1	11
2	12
3	13
4	14
5	15
6	16
7	17
8	18
9	19
10	20

1. Şinasi tarafından yazılan bir perdelik komedidir. 1860 yılında Tercüman-ı Ahval'de tefrika şeklinde yayımlanmış ve aynı yıl kitap hâlinde basılmıştır, konu olarak görücü usulü evlenme âdeti işlenmiştir. Oyunda halk tabakalarından yerli karakterler bulunur, orta oyununa ait özellikleri içerir, belli bir edebî metin hâlinde yazılmıştır ve vakanın gelişme tarzı bakımından Batılı tarzda bir eserdir. Eserin geleneksel Türk tiyatrosuyla olan benzerliğindeki amaç Türk seyircisinin Batılı tiyatroya alışmasını kolaylaştırmaktır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Şair Evlenmesi*
B) *Kara Bela*
C) *Celaleddin Harzemşah*
D) *Vuslat*
E) *Afife Anjelik*

1. Grup	2. Grup
I. Faruk Nafiz Çamlıbel	
II. Reşat Nuri Güntekin	• <i>Canavar</i>
III. Halide Edip Adıvar	• <i>Maske ve Ruh</i>
IV. Musahipzade Celâl	• <i>Köprülüler</i>
V. Halit Fahri Ozansoy	• <i>Hançer</i>

Bu tabloda 1. grupta numaralanmış eserlerden hangisi 2. grupta verilen sanatçılardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki eserlerden hangisi Tanzimat Dönemi'nde yazılmış veya uyarlanmış tiyatro eserlerinden biri değildir?

- A) *Zavallı Kız*
B) *Deli İbrahim*
C) *Ayyar Hamza*
D) *Kokona Yatıyor*
E) *Afife Anjelik*

4. **MÜŞTAK BEY**

(...)

Vay! Sen mahalleliyle beraber gitmiyor musun? Artık senin burada bir işin kaldı mı ya?

HİKMET EFENDİ — Hayır. Sana bir iki lakırdım var.

MÜŞTAK BEY — A canım sabah gel de bir iki bin tanesini söyle. Bak o zaman nasıl can kulağıyla dinlerim.

HİKMET EFENDİ — Yok, yok! Şimdi söyleyeceğim.

MÜŞTAK BEY — Ey, haydindi, çabuk ol! (Başını Kumru Hanım'dan yana çevirip Hikmet Efendi'nin lakırdısına cevap vermez.)

HİKMET EFENDİ — Ey benim sevgili dostum!

MÜŞTAK BEY — Daha bitmedi mi?

HİKMET EFENDİ — Vay! Dur bakalım, başlıyayım.

MÜŞTAK BEY — Amma uzunmuş ha!

HİKMET EFENDİ — Benim gibi bir dostuna danışmadan evlendiğine tövbe mi?

MÜŞTAK BEY — Aman, sen de günahımı mı çıkarıyorsun, nedir bu?

HİKMET EFENDİ — İşte kendi menfaati için aşk ve muhabbet tellallığına kalkışan kılavuz kısmının sözüne itimat edenin hâli budur.

Bu metinle ilgili,

- I. İbrahim Şinasi tarafından yazılmıştır.
II. Batılı anlamda ilk Türk tiyatrosudur.
III. Entrika komedisi tarzında kaleme alınmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Aşağıdaki sanatçı-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Sanatçı	Eser
A) Yusuf Ziya Ortaç	<i>Binnaz</i>
B) Namık Kemal	<i>Akif Bey</i>
C) Ahmet Mithat Efendi	<i>Çerkes Özdenleri</i>
D) Direktör Ali Bey	<i>Kara Bela</i>
E) Ahmet Vefik Paşa	<i>Zor Nikâhı</i>